Demokratien och kriget.

För Svenska Canada-Tidningen. Af Rudolf Einhardt.

IV.

För någon tid sedan syntes i S. C. T. ett utdrag ur en broschyr af Generallöjtnant Erickson, som tarfvar något mera belysning, än hvad som bestås på krigslitteratur i allmänhet. General C. Erikssons "svenska tankar" voro nedskrifna både med eftertanke och måttfullhet, men icke dess mindre vidlådes de af vissa ganska afsevärda brister.

Först och främst skulle jag vilja påpeka, att tankarne i fråga på en punkt äro något otydliga. Där talas om Rysslands utlopp till hafven både i söder och norr. Hur skola dessa utfartsvägar under nuvarande maritima regler kunna säkerställas, om icke Ryssland tillerkännes äganderätt till vissa landområden längs de ifrågasatta farlederna? Hur skall Ryssland kunna vara säker på att alltid komma igenom Dardanellerna med mindre det har besittning af Konstantinopel; eller öresund med mindre det rår också om största delen af Sveriges västkust och danska öarne? Under nuvarande maritima förhållanden är en farled, som icke skyddas af kanoner från landbacken helt och hållet värdelös. England har nu "lofvat" Konstantinopel åt Ryssland, ett löfte, som efter Bukarests fall är värdt ungefär en tiondedels cent per dollar. Om England tror sig kunna förbättra sina chanser, kommer det visst icke att knussla på löften om hvarken svenskt eller danskt territorium åt sin moskovitiske bundsförvändt. Men detta kan väl näppeligen ens för en ententevänlig svensk anses vara vidare betryggande för vårt fädernesland.

Ryssland har naturligtvis rättighet till utfartsvägar till hafven. Men dessa utfartsvägar måste icke betalas af hvarken skandinaver eller turkar. De måste debiteras emot de föråldrade och rättsvidriga lagar, som ännu reglera nutidens sjökrig. Och om någon makt härvidlag får sitta emellan, så bör det rätteligen vara den, som motsätter sig dessa lagars reformerande och icke en oskyldig tredje part, såsom t. ex. skandinaverna eller turkarne. Rysslands utfarsvägar kunna säkerställas genom att göra "hafvet fritt". Hvad innebär då detta? Jo, först och främst att alla handelsfartyg, äfven om de tillhöra fiendemakt, äro oantastbara äfven i krigstid. Sjökriget måste åter etableras på den gamla nordiska principen: "Kom vikingaskepp så gallde det strid, kom krämaren så fick han gå". Denna manliga och enkla sjölag har under mindre manliga tiders lopp råkat i glömska. Det är "krämaren", ja t. o. m. den neutrale krämaren, som nu för tiden har den största känning af sjökrigen. Man är påpasslig nog att gå ut och inbringa neutrala handelsfartyg, men vikingaskeppen låter man passera, för så vidt man icke är säker på att vara dem absolut öfverlägsen i tontal och beväpning.

Ett fritt haf innebär vidare, att alla sund eller trängre haf neutraliseras icke blott för handelsfartyg utan äfven för krigsfartyg. I gengäld härför får naturligtvis inga fiendtliga åtgärder vidtagas mot territorium, som ligger utmed sådant neutraliseradt vatten. Sådan neutralisering borde tillämpas på Öresund, Engelska kanalen, Gibraltar, Dardanellerna, Suezkanalen med Röda hafvet och Babel Mandebsundet, Panamakanalen m. m.

Ett fritt haf nödvändiggör också principen, att ingen makt får besitta ett strategiskt landområde, som behärskar ett trängre vatten, med mindre sådant landområde utgör en geografisk del af det besittande landets hufvudterritorium. Det borde i öfverensstämmelse med denna princip förhindras, att t. ex. Gibraltar finge tillhöra något annat land än Spanien.

Ett fritt haf innebär slutligen, att hela sjökriget ställes under uppsikt af en internationell kommission, bestående af representanter från neutrala och ointrässerade länder, hvilken kommission ägde att bestämma i alla frågor rörande kontraband, pris, respekten af neutraliserade vatten, repressalier m. m., och slutligen att hvarje till dessa bestämmelser underskrifvande makt utfäste sig att med väpnad makt, om så behöfdes, genomdrifva kommissionens utslag i hvarje föreliggande fall.

Om vår sjörättsliga status ordnades på något liknande ofvannämnda utkast, skulle de mindre nationernas säkerhet med ens stärkas med minst 100 procent. Stormakternas utvidgningsplaner och därmed sammanhängande militära rustningar kunde då endast påräkna stöd af de rena imperialisterna, och dessa äro i de kontinentala länderna jämförelsevis färre, än man i allmänhet inbillar sig. Under nuvarande förhållanden däremot understödjes expansionspolitiken af nästan alla patrioter, därför det är ett lifsintresse för hvarje nation att se sina förbindelser öfver hafven tryggade. Om vi se fördomsfritt på saken, kunna vi under nuvarande förhållanden icke fördöma dessa sträfvanden så som något omoraliskt eller orätt. Det ligger intet moraliskt förkastligt i Rysslands sträfvan att sätta sig fast vid Atlanten för att skydda sina handelsintressen. Det rättsvidriga består i, att de oskyldiga skandinaviska folken skola få sitta emellan för Rysslands åtrå att få fritt utlopp till hafven, då denna åtrå mycket väl kan tillfredsställas helt enkelt genom att England fränträder sina anspråk på att uppträda enväldigt på hafven.

En annan princip, hvars realiserande, icke blott komme att gifva rättvisa åt nu förorättade nationaliteter utan också i hög grad stärka de redan nu fria mindre nationernas ställning, är att erkänna hvarje nationalitet fullständig suveränitet. Om Irland, Polen, Ukraine, Finland blefvo självständiga, så komme icke blott de mest roflystna makternas offensiva kraft att i hög grad stäckas, utan själfva principens förverkligande komme att gifva alla små stater en ökad styrka i rent rättsligt hänseende, och, hvad vårt eget fädernesland beträffar, komme naturligtvis ett självständigt Finland att göra den ryska faran ganska obetydlig.

Om den fredskongress, som en gång kommer att ordna förhållandena efter det nu pågående kriget, skall i olikhet med andra dylika kongresser uträtta något annat än säendet af fröna till nya krig, så måste de principer, som leda dess öfverläggningar och beslut, också vara af en helt och hållet annan karaktär än den, som i gångna tider satt sitt märke på mellanfolkliga uppgörelser. Detta tyckes general Eriksson icke inse, och därför äro hans "svenska tankar" jämförelsevis ganska värdelösa, för så vidt de äro ämnade att vägleda allmänheten vid bedömandet af hvad som bör göras vid det kommande fredsslutet. Om general Erikson verkligen inbillar sig, att Sverige eller någon annan mindre nations säkerhet skulle tryggas genom att gifva Konstantinopel åt Ryssland eller att plantera engelska kanoner vid ännu flera af sjöfartens allfartsvägar, så får jag upplysa honom om, att han är grundligt misstagen. Låt mig påpeka, att det icke finnes en af Englands ledande män, som icke är fullt på det klara med, att ett rysk Konstantinopel innebär ett nytt världskrig, äfven om hela världen i öfrigt styrdes af Fordar, fredsfantaster och kyrkoänglar. Och vi ha just sett hvad det nu pågående världskriget burit i sitt sköte för sådana mindre nationer, som för tillfället antingen varit mer eller mindre obeväpnade, eller hvilkas angelägenheter skötts af mindre kompetenta händer.

Det är kännetecknande, att Konstantinopel icke erbjöds åt Ryssland i krigets början, då England var öfvertygadt om, att "The Russian steamroller" utan vidare skulle krossa allt till atomer på sin väg till Berlin, medan Sir John Jellicoe seglade fram och tillbaka genom Kielkanalen. Det var först sedan priset började blifva problematiskt, som moskoviterna hugnades med ett "löfte" om detsamma, och det var först sedan det, efter det Bukarests fall syntes oundvikligt, blef oupphinneligt, som Ryssland tillåts att offentliggöra den verkligt ingångna öfverenskommelsen.

Om en varaktig fred skall åstadkommas, så måste det blifva slut med att stormakterna skifta andra folks förmögenhet mellan sig. Helt andra principer måste vara de ledande. De tre viktigaste af dessa principer äro, som jag i denna och föregående artiklar antydt: fria haf, fredligt genomträngande och rättighet för undertryckta nationer till full suveränitet. En enbar maktförskjutning till förmån för den ena eller andra stormaktsgruppen eller hvarje annan disposition som helst, som icke noga följer dessa trenne principer, kan endast gifva oss ett vapenstillestånd af kort varaktighet och måste därför medföra nya faror för de mindre nationerna, hur förmånlig enskilda mindre staters ställning än må synas för tillfället.

Om vi nu fråga hvilken sida, om den afgår med segern, kan lättast omsätta ofvan nämnda trenne principer i verklighet, så bör svaret icke vara så svårt att gifva. England har alltid motsatt sig fria haf. England och de öfriga ententemakterna ha alltid motsatt sig hvarje försök af någon annan makt till fredligt genomträngande för dess kulturella öfverskott. Tyskland har sedan många år haft båda dessa punkter på sitt program. Hvad de förtryckta nationaliteterna beträffar, ha alla makterna syndat fast centralgruppen betydligt mindre än ententegruppen. Ehuru vi härvidlag ingenting veta med bestämdhet, saknas ej tecken som tyda på, att mänskligheten äfven i denna punkt har mera att vänta af en centralmakternas seger. Först och främst måste vi erkänna, att för att hafva eröfrat fem konungariken (men ack, så små!—Red:s anm.) mycket litet imperialism talas i Tyskland och ingen alls af dess ansvariga män. Tyskland lär vara beredt att utrymma sitt eröfrade territorium och har redan upprättat ett självständigt Polen. Dessa förhållanden ingifva oss stora förhoppningar. Ja, det är icke alls uteslutet, att, för den händelse Tyskland kan tvinga sina fiender till liknande medgifvanden, det självt vore villigt att afstå de öfvervägande polska delarne af Posen åt Polen och nord-Schleswig åt Danmark. Tyskland komme endast att minska dess befolkning med 3 a 4 millioner. Hvad det sålunda komme att förlora i befolkningsnumerär och territorium, komme det att vinna mångdubbelt i moraliskt inflytande och politisk säkerhet. Tyskarne äro i grund och botten ett mycket fredsälskande folk (isynnerhet de som makten äga, eller hur, herr Einhardt?—Red:s anm.), alla erkänna, att de äro ett klokt och förståndigt och förutseende folk. Det är därför icke uteslutet, att de skulle vilja vidkännas dessa små uppoffringar, om deras framgångar blifva afgörande nog att tvinga motståndaren till liknande. Hvad Elsass-Lothringen beträffar, så är det betecknande, att Frankrike komme att afvisa ett förslag att låta den landsdelens egna innebyggare besluta öfver sitt öde. Det vet, hvad våra canadensiska imperialister icke veta, att den öfvervägande delen af befolkningen själft vill tillhöra Tyskland, hvilket ju icke är att undra öfver, då landet ursprungligen tillhörde tyska riket, och då, åtminstone hvad Elsass beträffar, 80% af befolkningen räknar tyskan som sitt modersmål.

Beträffande den österrikisk-ungerska monarkien, så är det tämligen säkert, att den med glädje skulle vilja dela Galizien mellan ett självständigt Ukraine och Polen. Icke heller lär den allvarligt motsätta sig att tillerkänna checkerna samma ställning som ungrarne och österrikarne. Hvad det eröfrade Serbien beträffar, önskar Österrike nog helst, att detta förenas med de serbiska provinserna och med dessa bildar en autonom stat inom monarkien. Ingen kan förneka, att detta för tillfället åtminstone vore den bästa lösningen. Intet land har varit så olyckligt och vanskött som Serbien under sin lönmördaredynasti. Så länge Ryssland icke för alltid uppgifvit alla planer på Balkan, blefve ett Serbien under Peter Karageorgevitch liksom förr endast en bulvan för dess stämplingar mot Österrike och världsfreden.

Österrike har i själfva verket att uppvisa de svåraste uppgifterna, då det gäller tillgodoseendet af nationaliteternas rätt, dels emedan det består af så många olika folk, dels emedan alla dessa folk i stora sträckor af monarkien bo huller om buller om hvarandra. T. o. m. om monarkien helt och hållet upplöstes, blefve nationalitetsproblemet precis lika akut. Tag t. ex. Siebenburgen eller Transylvanien. 48% af dess befolkning utgöras af tyskar och ungrare och 52% af rumänier. Under sådana förhållanden blefve Rumäniens herravälde öfver landet knappast att rekommendera för att befordra natinaliteternas rätt. Ty det är tämligen säkert, att under rumänisk öfverhöghet de 48 procenten komme att fara mera än 4 proc. sämre, än hvad de 52 proc. nu göra.

Tyskland slåss naturligtvis icke för de mindre nationernas rätt. Om någon sökte inbilla mig detta, skulle jag afvisa honom med samma hånlöje, som jag består åt dem, som påstå, att England och Ryssland göra det. Tyskland själft är årligt nog att erkänna, att det slåss för sin egen existens och fria utveckling. Men detta förhållande utesluter icke, att de mindre nationerna skulle, som jag påvisat, blifva säkrare med en tysk seger. Genom att stycka sina motståndare stärker det sig själf, på samma gång som det ger pånyttfödelse åt stora men förtrampade folk och därigenom skapar en ny mellanfolklig moral, under hvilken alla nationers rätt betydligt stärkes. Man kan lätt tänka sig, att ett segrande Tyskland skulle säga: Nu har jag råd att ge Posen åt Polen och Nord-Schleswig åt Danmark. Tyskland blefve fortfarande, hvad det är. Men ingen människa vid sina sinnens fulla bruk kan inbilla sig, att ett segrande Ryssland och England skulle säga: Ja, nu ha vi råd att förklara och erkänna som fria och oberoende: Finland, Östersjöprovinserna, Polen, Ukraine, Kaukasien, Irland, Sydafrika, Egypten m. m., m. m. Ryssland blefve då endast en undanskymd half asiatisk stat och England endast "a little island off the coast of France", och detta komma de icke att gå in på, om icke nödvändigheten tvingar dem därtill. Om ententen vunne, så blefve det icke blott det brittiska väldet, som blefve konsolideradt. Det ryska komme att undergå samma metamorfos, och Sibirien blefve ännu mer än hittills den föga afundsamma rekreationsorten för Finlands, Polens och Ukrainas patrioter.

Det finnes tvenne sätt, på hvilket Tyskland kan skörda frukten af sina segrar. Det ena är att tillämpa det engelska mottot: "What we have we hold", det andra är att återlämna hvad det eröfrat eller upprätta oberoende stater, på vilkor att motståndaren gör på samma sätt med hvad han i forna tiders lopp roffat till sig. Alla tecken tyda på, att det ämnar välja den senare vägen. Om vi bara hålla detta väl i minnet, så ha vi icke svårt att komma på det klara med, om världen komme att draga största fördelen af ententens eller centralmakternas seger. Jag tror, att vi alla då måste erkänna att det finnes mycket litet hopp för mänskligheten i en ententeseger. Märkvärdigt är det, att en man med så hög ställning som general Eriksson och med ett så ärorikt och välklingande namn skulle gå i samma fälla som våra socialistiska och radikala partigängare med sina mossbelupna och föråldrade idéer om välsignelserna af västmakternas parlamentarism och pseudodemokrati.

Det finnes nog mer än en läsare, som tycker att mitt utkast till en varaktig fred sträcker sig längre än hvad vi kunna våga hoppas se realiserade i détta krig. Kanske. Men med Balkansituationen definitivt afgjord till Tysklands förmån och med ytterlighetsmännen vid styret i England få vi icke förvåna oss allt för mycket, om vi få bevittna mycket skickelsedigra händelser. I hvilket fall som helst kommer världsfredens varaktighet och de mindre nationernas säkerhet att ställa sig i direkt proportion till den grad, i hvilken ofvannämnda trenne principer tillåtas tjäna som rättesnöre vid fredsslutet. Och det blir endast under Tysklands ledning som det ens kan ifrågasättas att de alls kunna komma till heders.

P. S.—Beträffande en redaktionsanmärkning till min förra artikel skall jag i största korthet be att få påpeka, att vi få en mycket skef uppfattning af världskriget, om vi hänga upp oss på de diplomatiska notväxlingar, som ägde rum omedelbart före detsamma. Om vi vilja ha reda på krigets orsaker, så få vi studera Marockopolitiken, Egypten, Englands aktivitet vid persiska viken, Boerkriget, franska revanschpolitiken, Rysslands expansionsplaner, framför allt sådana de yppade sig i de ständiga stämplingarna mot Österrike i form af tidt och ofta återkommande lönnmord på österrikiska ämbetsmän. Vidare Englands maritima öfvervälde och isoleringspolitiken i allmänhet. De diplomatiska jongleringskonster, som föregå alla krig, äro helt och hållet värdelösa utom för att slå blånor i ögonen på den lättrogna populacen. De visa oss på sin höjd, hvem som satte luntan till, men de visa oss icke alls, hvem som släpade fram vedknipporna. Och detta är hufvudsaken. För öfrigt var mordet på den österrikiske tronföljaren, åtminstone under nu gällande internationella etikett, en händelse af sådan beskaffenhet, att den rätt gärna icke kunde blifva föremål för en internationell konferens, så vidt vi icke vilja ställa österrike på samma nivå med Abyssinien eller Afghanistan eller annars någon bortglömd asiatisk och halfcivilisserad stat. Detta tror jag säkert, att en hvar vid närmare eftertanke nödgas erkänna. Vi komma i själfva verket på en mycket betänklig moralisk utförsbacke, om vi skola diskutera bestraffandet af ett lönnmord på internationella konferenser. Lord Grey hade nog varit den förste att framlägga detta, om England varit i Österrikes ställning.

Svenska uppgifter i Canada.

Tal af red. N. F. Brown vid logen Strindbergs af Vasa Orden nyårsfäst i Winnipeg.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Den svenska sången är en icke oviktig faktor vid bevarandet af svenskheten härute. Hjärtats nyckel heter sång, och den svenska sången tjusar oss alla. Den minner oss om våra fäders land, den uppväcker ädla känslor i vårt bröst, hvilka måste utlösas i ädel handling. Det är en svensk uppgift att uppmuntra den svenska sången.

Arbetet för och understödjandet af det svenska föreningslifvet är en af våra viktigaste svenska uppgifter i Canada. De svenska föreningarna ha utan undantag ställt höga och ädla mål för sig, och det är därför nästan otroligt, att det verkligen finnes dunkelmän äfven bland svenskarna, som motarbeta dem. Det finnes ju föreningar af många slag, som befrämja olika saker både af ideell och rent ekonomisk natur. Vasa Orden, som i kväll samlat oss, intager ju en framträdande plats bland de svenska föreningarna. I likhet med de flesta andra utgör den det kanske mest samlande och nationella i Svenska-Canada. Den ekonomiska hjälp den skänker sina behöfvande medlemmar är icke det minst viktiga och betydelsefulla draget i denna förenings och andras karaktär. Dessutom äro de svenska föreningarna goda medborgarskolor, där deras medlemmar få lära sig parlamentarisk ordning och reda.

Mig synes emellertid att de svenska föreningarna i allmänhet förbisett en icke oviktig uppgift, som de bort göra till sin. Jag menar det folkupplysningsarbete, som så målmedvetet bedrifves af föreningar i Sverige. Goodtemplarna äro nära nog de enda, som följt exemplet från Sverige, och deras studiecirklar uträtta säkerligen en hel del godt. Det vore åtminstone Vasa Orden en värdig svensk uppgift att genom upprättande af bibliotek och anordnande af föreläsningar o. dyl. bedrifva folkupplysningsarbete. Den skulle kanske också därigenom i någon mån förmå afvapna den kritik, som kommer svenska föreningar till del från visst håll lika säkert som amen i kyrkan. Jag tror, att de svenska föreningarna gjorde en god upplysningsgärning, om de exempelvis enade sig om att få upp till Canada de utmärkta bilder från det modärna Sverige, som f. n. med så stor framgång visas i Förenta Staterna.

Jag skulle väl äfven ha sagt något om tidningspressen och har nog äfven en hel del på hjärtat. Men jag afstår därifrån för att ingen skall misstänka, att jag talar i egen sak eller söker annonsera det tidningsföretag, som jag redaktionellt företräder. Jag ber att endast få citera några ord ur den till julen utkomna boken "Svensk-Amerikanska Meditationer" af Berger. Han säger om tidningspressen bl. a.: "Pressen bidrager mer än kyrkan, sången och föreningslifvet att hålla oss alla samman som nationalitet samt är dessutom den mest direkta föreningslänken mellan oss och vårt gamla fosterland. Kyrkan, sången och föreningslifvet sträcka sina verkningar till vissa kretsar af landsmän, under det tidningspressen når hvar och en, som kan anses tillhöra Svensk-Amerika. De svenskar, som icke bry sig om en svensk-amerikansk tidning, bry sig icke om Svensk-Amerika och icke om Sverige heller."

Till sist vill jag med några få ord vidröra en svensk uppgift i Canada, hvilken är den icke minst viktiga. Den uppgift jag menar är upprättandet af svenska skolor i detta land, närmast en svensk högskola, hvarom förut offentligen talats i Winnipeg. En svensk högskola skulle kanske bättre än något annat hos det uppväxande släktet bevara det svenska kynnet, göra öfvergången från svensk till canadensare så idealisk som möjlig. Jag tror, att de flesta upplysta och fritt tänkande svenskar i detta land äro ganska eniga om att vi icke skola följa våra norska bröders exempel vid upprättandet af en svensk högskola. Norrmännen ha redan två högskolor i Canada, men båda stå under kontroll af ett visst kyrkosamfund och äro ohjälpligt i dess våld. En svensk högskola i Canada bör blifva något mer än ett prästseminarium. Det bör blifva en anstalt, där de svenska barnen fostras till goda och fria människor, där de få inhämta nyttiga kunskaper och släcka sin lärdomstörst, där den förutsättningslösa, endast efter sanningen spanande vetenskapen sitter i högsätet. Ett enda kyrkosamfund bör ej få kontroll öfver en sådan högskola, ty det skulle endast afskräcka andra kyrkosamfunds medlemmar att sända sina barn dit. Lämpligast vore säkerligen att göra den konfessionslös. Jag är öfvertygad om att det icke hör till det omöjliga att åstadkomma en dylik högskola, som blir det svenska namnet i Canada till heder. Vi minnas litet hvar, att generalkonsul Bergström i sitt tal i Winnipeg lofvade att göra hvad han kunde för saken. Han har äfven låtit mig förstå, att han sannolikt blir i stånd att skaffa en icke så ringa pänning för detta ändamål. Och naturligen äro litet hvar af oss villiga att offra något för detta måls uppnående. Åtminstone borde inga offer för det uppväxande svenska släktet i Canada kännas för tunga.

Till allra sist ber jag att få påpeka, att vi svenskar ha en uppgift att fylla, som för ögonblicket kanske är viktigare än någon annan. Och den uppgiften är att draga vårt strå till stacken för ernående af en snar, rättfärdig och varaktig fred i världen. Vi veta alla, att ett målmedvetet fredsarbete väl behöfves i detta land, där krigshetsen bedrifves lika ohöljdt som i Europas krigförande länder. Som en nyårsgåfva till Canadas manliga befolkning ha dunkelmän i Ottawa skänkt en åtgärd, som med stor sannolikhet endast är en härold för allmän värnplikt. Och det mitt under det all världen längtar och suckar efter fred, efter den dag, då svärden skola smidas till plogbillar, nästan samtidigt med att vårt systerland i söder och våra fäders land i Europa allvarligen manar mänskligheten till fred. Behöfves det icke fredsarbete i ett sådant land och i en sådan omgifning? Jo, förvisso. Och det bör för alla svenskar kännas som en svensk uppgift att här räcka en hjälpande hand.

Vi stå i dag inför ett nytt år, 1917 ligger framför oss som ett oskrifvet blad. Skall detta år medföra fred i världen eller fortsatt kamp på lif och död kulturländerna emellan, fortsatt förlust af miljoner människolif, oerhörda ekonomiska värden och ersättliga kulturella? Vi veta det icke. Vi kunna endast under arbete i fredens värf innerligen önska: Frid på jorden! Det är en nyårsönskan, det är en svensk uppgift så god som någon annan.

Använd icke bråckband

C. E. Brooks

BROOK'S medel, den modärna, vetenskapliga uppfinningen, den underbara nya upptäckten, som botar bråck sändes på försök. Inga störande fjädrar och uppstoppningar. Har automatiska luftkuddar. Binder och drager de brutna delarna tillsamans som en bruten lem. Inga salfvor. Inga löger. Varaktig, billig. Sändes på försök för att visa det. Skyddad af Förenta Staternas patent. Katalog och mättblanketter sändas fritt. Sänd namn och adress till

C. E. BROOKS,
352 State St., Marshall, Mich.

Första klassens kostymer från $25 och upp.

J. E. STENDAHL
SKRÄDDARE
DAM- OCH HERRKLÄDER.
328 Logan Ave., Winnipeg.
Reparation och pressning af kläder en specialitet.

C. H. NILSON
DAM- OCH HERRSKRÄDDARE.
Största skandinaviska skrädderiaffär
208 Logan Ave.
Andra dörren från Main St.
Winnipeg - Man.
Telefon Garry 117.

SKAFFA EDER EN FARM I SÖDERN.

Om det är någon som tänker resa till Florida, så skall jag sälja eder min farm om 20 acres med hus på, i det svenska settlementet i Santa Rosa. Tillskrif undertecknad för vidare upplysningar.

Axel Lindström.
Hume, Sask.

FREDA SIMONSON
Concert Pianist
and
Teacher of Pianoforte
Late pupil of Milan Sokoloff.
Studio, Suite 32, Machray Apts.
Phone St. John 694.

Friska, Lyckliga Barn
och Fullväxta finnas i de hem, hvarest
DR. PETER'S
KURIKO
är husmedicinen. Den afskiljer alla orenheter från systemet och alstrar nytt, rikt, rödt blod och bygger solida ben och starka muskler. Tillredd af helsogifvande rotter och örter är den särskildt lämplig för barn och personer med svaga konstitutioner.
I bruk öfver ett hundra år, är den ej längre ett experiment.
I olikhet med andra mediciner kan den icke erhållas å apoteken, utan tillhandahålles allmänheten direkt af de ende tillverkarne, och egarne. Adressera
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
19—25 So. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.

Våra läsares uppmärksamhet hänledes på, att Dr. Peters Kuriko, det ofvannämnda läkemedlet, nu levereras alldeles tullfritt i Canada. Detta betyder en stor inbesparing.

Spannmålsodlare! Farmare!
Priserna fortsätta att mycket fluktuera från dag till dag, och ni är skyldig eder själf att hafva eder spannmål marknadsförd af en pålitlig kommissionsfirma, hvars långa erfarenhet står till eder disposition.
Telefonera eller telegrafera för priser, då ni är redo att skeppa. Utskrif eder bill of lading sålunda:
NOTIFY
Stewart Grain Company, Limited
Track Buyers and Commission Merchants
WINNIPEG, MAN.
Liberal förskottsbetalning. Kvick expediering.

En liten skörd betyder höga priser
För att inbespara elevatoromkostnader, lasta eder spannmål i vagnar och skeppa till
Peter Jansen Company, Ltd.
och erhåll liberala kontantbetalningar, bästa gradering, högsta priser, prompt betalning. Efterskrif vårt dagdiarium.
GRAIN EXCHANGE, WINNIPEG.

VIKTIGT
McBean Bros. råd angående hvete af låg grad.
Som betydligt med No. 6 och foderhvete erhållits i år, känna vi det vara vår plikt att uppmana farmarena, innan de sälja denna hvete af låg grad, att sända prof och hafva det graderadt, då det händer ganska ofta att hvete, som man tror är foder, graderar så högt som No. 5 och No. 4. Ni önskar äfven erhålla det exakta värdet, innan ni säljer på gata eller spår. Det är mycket viktigt att ni följer dessa instruktioner i år. Efterfrågan är stor på all spannmål och blir stor, tills en ny skörd är bergad, och vi vilja upprepa: skeppa eder egen spannmål, speciellt i år. Det betyder stora pängar för eder. Sälj icke, då priset går ned, då sådan nedgång endast är naturlig reaktion mot de höga prisen. Det finnes intet i marknaden, som kommer prisen att sjunka i år. Det blir icke en fråga om pris, utan hvarifrån hvetet skall tagas för den stora efterfrågan. Man har ännu icke insett den stora bristen öfver hela världen.
Vi beräkna, att vår hafre är för låg och borde vara 15c. till 20c. per bushel högre, jämfördt med annan spannmål, och vi råda farmare starkt att icke ha brådtom med att sälja sin hafre. Vi beräkna äfven att lin kommer att stiga till $3.00 per bushel, innan en ny skörd är bergad.
Vi äro Commission Merchants och önska en del af eder spannmål i år. Gif oss ett försök, skeppa eder spannmål till Fort William eller Port Arthur; advise McBean Bros., Winnipeg, Man., så att vi kunna se efter graderingen. Vi gifva stora förskott på hvarje vagn med spannmål. Tillskrif oss när som halst för marknadsupplysningar.
MC BEAN BROS.
GRAIN EXCHANGE, WINNIPEG, MAN.

På grund af kriget finnes ingen europeisk salt fisk i marknaden. Vi ha erhållit en sändning finaste Labradorsill, 100 pund netto i hvarje tunna, för skeppning d. 15 oktober. Vi betala frakten till alla stationer i Manitoba, Saskatchewan eller Alberta för $9.00 tunnan.
Sänd ett brefkort för vår reguljära fisk- och pälskatalog, som blir färdig i slutet af oktober.
DAVIS PRODUCE CO.
Box 203 The Pas, Man.

Skaffa eder en farm i södern.
Om det är någon som tänker resa till Florida, så skall jag sälja eder min farm om 20 acres med hus på, i det svenska settlementet i Santa Rosa. Tillskrif undertecknad för vidare upplysningar.
AXEL LINDSTRÖM,
Hume, Sask.

EXKURSIONER
ÖSTER
SÖDER
KUSTEN
CANADIAN NORTHERN

På hösten vänder sig farmarens fantasi mot hvilans tankar.
Nu då farmarnes stora brådska är öfver eller nära nog öfver, och frukterna af årets arbete börjar komma in, ser han otvifvelaktigt med icke litet nöje framåt mot en välförtjänt hvila. Farmarnes semestertid börjar — alla farmare taga semester — om några icke göra det, så borde de åtminstone göra det. Semestertiden betyder naturligtvis en ledig tid och ett ombyte; ett ombyte af klimat, om möjligt; ett ombyte af omgifning i alla fall. Ett ombyte från den vanliga rutinen, som understundom måste bli monoton. Äfven ett ombyte af ansikten är ofta välkommet.
Gör en resa — till någon plats — hvart som hälst — och nämn blott eder afsikt till närmaste Canadian Northern agent; vi vilja göra resten och vi vilja göra det rätt. Vi ha dem alla — betjäningen — ekipering — restaurationsvagnar — standard sofvagnar — nyaste och bästa turistvagnar och dagvagnar, upplysta med elektriskt ljus, med alla senaste förbättringar; allt detta samt betjäningens artighet gör att canadensarna loforda denna bana.
Skrif till R. CREELMAN, General Passenger Agent, Winnipeg.